Formatie-event '26: Managementinformatie, waar halen we de juiste cijfers?

Nienke - 2026-11-19 - Formatie-event '26

De managementinformatieschermen van Zermelo bevatten enorme hoeveelheden gegevens over het lopende schooljaar. U komt meestal op deze pagina's terecht met een specifiek doeleinde: u wilt informatie over een bepaald onderwerp.

Aan de hand van drie voorbeelden bekijken we hoe we informatie kunnen verzamelen in **Management**:

- Onderwijstijd
- Keuzelesstatistiek
- Meerwerk

Onderwijstijd

Een school moet voor verschillende opleidingstypen aan bepaalde uurnormen voldoen:

VMBO (4 jaar): 3700 uur

HAVO (5 jaar): 4700 uur

VWO (6 jaar): 5700 uur

Tegenwoordig is het belangrijkste hierbij hoeveel tijd er gepland is. De gerealiseerde onderwijstijd is minder belangrijk. Voor de managementinformatie in Zermelo is dat precies een lastig punt: de geplande onderwijstijd is eigenlijk niet te achterhalen.

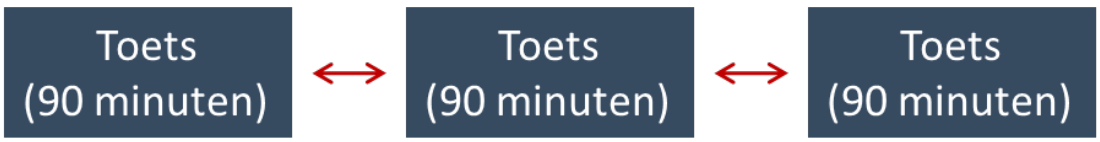
Waarom? Er telt een hoop mee in de onderwijstijd. De overheid hanteert de volgende definitie:

> *een bewust gepland moment, onder verantwoordelijkheid van de school, waar pedagogisch-didactisch leiding aanwezig is.*

Die definitie is breed: reguliere lessen, toetsen, projectweken en stages, begeleiding, mentoruren, maatwerkuren en buitenschoolse activiteiten waar leerlingen verplicht aanwezig zijn, tellen allemaal mee. De MR moet instemmen met wat de school allemaal meetelt in de geplande onderwijstijd.

En daar ligt precies het probleem: Zermelo kent de individuele afspraken van scholen niet. In plaats van gokken hoeveel uur er gepland is, telt Zermelo daarom hoeveel er gepubliceerd is. Tussen die droge publicatie en wat er meetelt volgens schoolbeleid kan een groot verschil zitten.

Drie toetsen van 90 minuten met tussenpauze tellen voor 270 minuten.

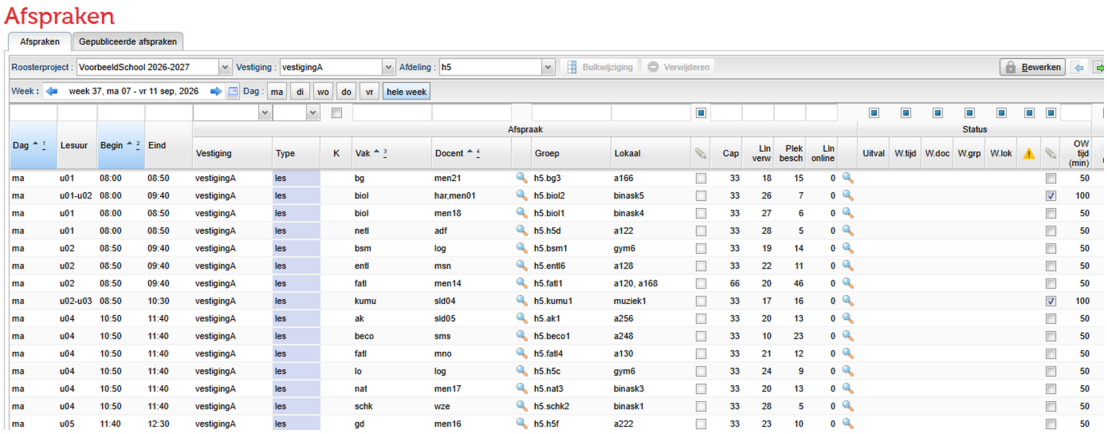

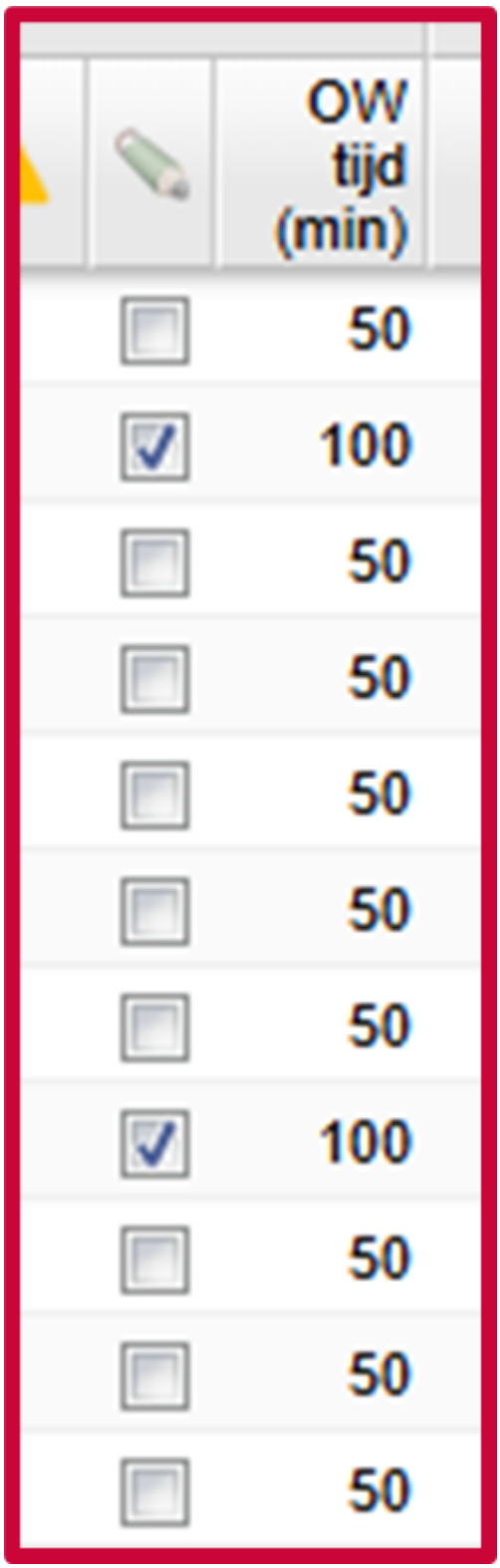

Maar als de MR akkoord is met ander beleid kunnen meer dan 2 toetsen op een dag voor een hele lesdag tellen. Zeven of acht lesuur dus!

Meer dan 2x Toets

Complete onderwijsdag

Een soortgelijk voorbeeld is denkbaar met een excursie die vanaf het vierde lesuur tot ruim in de avond telt. In het portal staan vier lesuren gepubliceerd. Volgens het schoolbeleid telt dit mee voor zeven uur. De enige manier om dit soort excursies voor het volle pond te laten tellen, is door achteraf de onderwijstijd te bewerken. Dit doet u bij **Roosters > Afspraken > Afspraken** in de kolom *OW-tijd*.

Keuzelesstatistiek

Veel scholen hebben tegenwoordig een vorm van keuzelessen. In banden, aan het einde van de dag of een optioneel mentoruur op een eerste uur van meerdere dagen per week. Hoe dan ook: het kan soms lastig zijn om te doorgronden of leerlingen deze lessen goed bijwonen, of er wel genoeg per band gepland zijn en of er geen lessen leeg blijven. Gelukkig zijn er in Management de nodige cijfers te vinden!

Zermelo kent twee soorten normale keuzelessen:

- **Vakkeuzelessen**: hiervoor mogen álle leerlingen op een afdeling met een bepaald vak in hun pakket kiezen.
- **Groepskeuzelessen**: hier mogen leerlingen van een specifieke lesgroep voor kiezen.

We nemen met deze kennis in het achterhoofd een kijkje bij **Management > Keuzelesstatistiek > Keuzelessen per groep**.

Afdeling	V/A	Vak 1	Lesgroep 2	Sectie	E	Keuze les	Posities	Lln verw	Cap. (les)	Bez %	Deeln %
										20%	24%
ak						34	38	148	1386	11%	11%
h5	✔	ak		sAk		12	12	72	528	15%	10%
h4	✔	ak		sAk		10	10	56	462	14%	10%
h3		ak	h3.h3e	sAk		8	12	0	264	0%	0%
v6		ak	v6.ak2	sAk		4	4	20	132	15%	24%

We zien hier de nodige informatie:

- De kolom *V/A* geeft aan of het bij deze lessen om vakkeuzelessen of afdelingslessen gaat. Dit zijn de keuzelessen waar alle leerlingen op een afdeling heen mogen met het vak in hun pakket.
- In de kolom *Lesgroep* zien we bij de groepen zonder V/A-vinkje een lesgroep staan. Dit zijn groepskeuzelessen.
- De kolommen *Keuzeles* en *Posities* laten per afdeling zien hoeveel lessen er (tot en met vorige week) zijn ingeroosterd. Vaak komen deze cijfers overeen, maar we zien bij *h3* verschillen. Dit heeft te maken met publicatieblokken: blokuren die als één grote les gepubliceerd zijn. Deze tellen voor één afspraak, maar bevatten twee of meer posities.
- *Bez %* en *Deeln %* zijn de bezettingsgraad en deelnamegraad. Deze bespreken we hieronder verder!

De **bezettingsgraad** telt de inschrijvingen als percentage van de totale capaciteit van de lessen. De **deelnamegraad** telt de inschrijvingen als percentage van potentiële deelnames. Dit laatste zal vaak lager uitvallen bij vakkeuzelessen, omdat die vaak een groter aantal potentiële deelnames hebben ten opzichte van groepskeuzelessen. Beide graden negeren het daadwerkelijke rooster. Er wordt dus niet gekeken of een leerling daadwerkelijk naar de keuzeles toe kan.

Laten we een specifiek voorbeeld nemen en kijken of voldoende leerlingen deelnamen aan de lessen. De sectie AK plant op maandag het 3e en 4e uur keuzelessen.

Het gemiddelde verwachte aantal leerlingen ziet er als volgt uit:

Positie		Statistieken					Vak...
Weekdag 1	Lesuur 2	Keuze les	Lln verw	Cap. (les)	Bez %	Deeln %	ak
		9,44	36,44	377,67	10%	8%	36,44
ma		2	11	99	12%	17%	11
ma	u01	0	0	0	0%	0%	
ma	u02	0	0	0	0%	0%	
ma	u03	1	6	66	9%	10%	6
ma	u04	1	5	33	15%	24%	5
ma	u05	0	0	0	0%	0%	
ma	u06	0	0	0	0%	0%	

Dat komt overeen met de volgende bezettingsgraad:

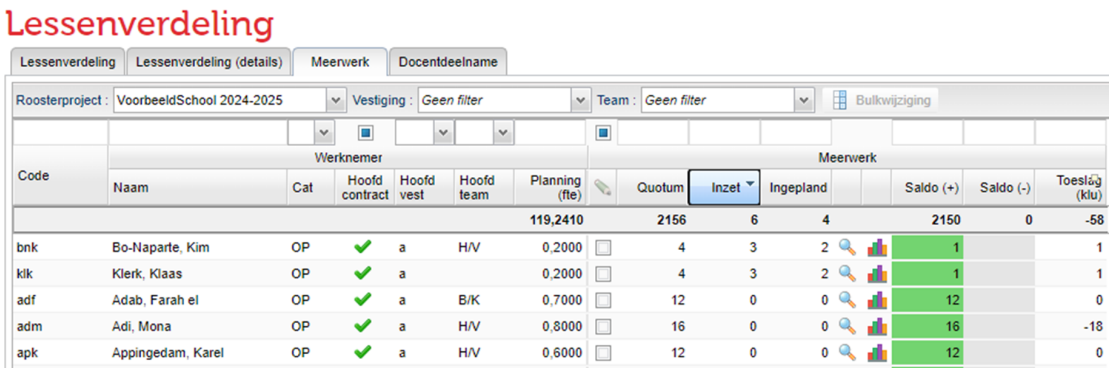
Positie		Statistieken					Vak...
Weekdag ▲ 1	Lesuur ▲ 2	Keuze les	Lln verw	Cap. (les)	Bez %	Deeln %	ak
		9,44	36,44	377,67	10%	8%	10%
⊟ ma		2	11	99	12%	17%	12%
ma	u01	0	0	0	0%	0%	
ma	u02	0	0	0	0%	0%	
ma	u03	1	6	66	9%	10%	9%
ma	u04	1	5	33	15%	24%	15%
ma	u05	0	0	0	0%	0%	
ma	u06	0	0	0	0%	0%	
⊞ di		3,44	5,44	113,67	3%	2%	3%
⊞ wo		1	11	33	33%	19%	33%
⊞ do		1	5	66	8%	8%	8%
⊞ vr		2	4	66	6%	4%	6%

De les op het 4e uur is wat verwachte leerlingen betreft wat kleiner, maar in termen van bezettingsgraad (en deelnamegraad) zijn er meer mogelijke deelnames gerealiseerd. Het uur wordt beter bezocht door de groep leerlingen die ervoor in aanmerking komt.

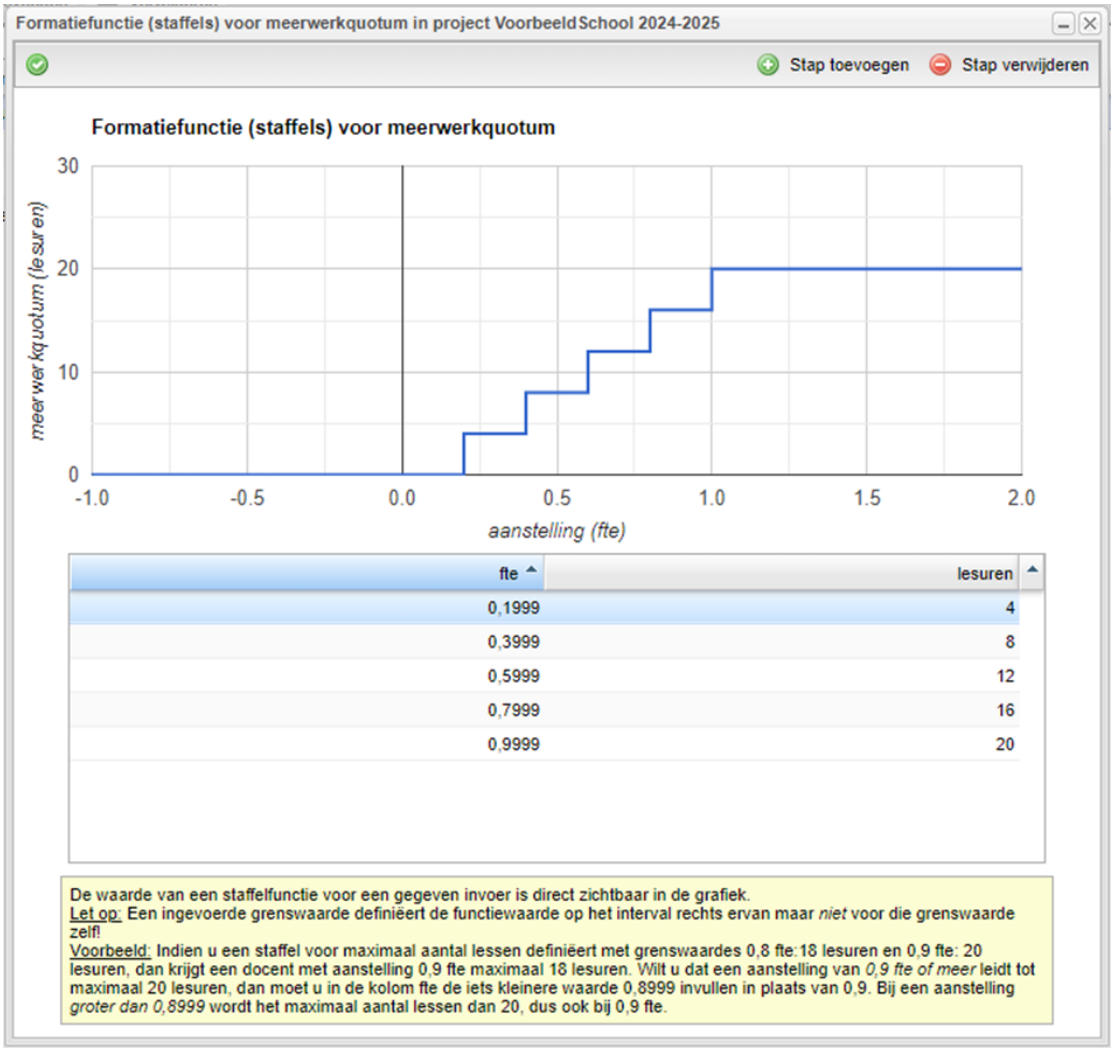
Meerwerk

Een laatste voorbeeld komt uit de dagelijkse praktijk van de dagroostermaker: collega's die stress ervaren omdat ze (naar eigen zeggen) onredelijk vaak worden ingezet voor invaluren. Zit daar wat in? Moeten deze docenten wellicht gecompenseerd worden of vallen de ingezette uren binnen de norm? Hoewel deze categorie statistiek niet in de Managementinformatie terug te vinden is, levert nader onderzoek naar de cijfers wel interessante formatieve informatie op!

Meerwerk, dus hoeveel een docent buiten zijn normale lestaak draait, is in het Zermelo Portal inzichtelijk bij **Personeel > Lessenverdeling > Meerwerk**.

Hier houdt u bij hoe vaak een docent is ingezet als invaller. U kunt per docent een quotum instellen als daar op school beleid voor is. Dat kan een vaste voet zijn, of het portal kan de opdracht krijgen om op aanstellingsbasis een quotum voor alle docenten uit te rekenen. Dat regelt u bij **Beheer > Roosterprojecten > Formatiefuncties**.

Als u bij de **Projectinstellingen** bovendien ook instelt dat er een compensatie geldt voor meerwerk boven het quotum, dan bouwen docenten die meer dan hun quotum draaien een saldo op wat ze kunnen opnemen met de afwezigheidsreden *compensatie*. Let hiermee wel op: deze afwezigheidsreden is alléén bedoeld voor het afbouwen van een toeslag meerwerk. Als de compensatie wordt gebruikt als een docent geen toeslag heeft gehad (omdat hij niet over het quotum heen is of omdat er geen toeslag of quotum zijn ingesteld) dan levert dit een minuspost op in de formatiekaart. Dat kan tot verwarring leiden.

	Planning		Onderhoud		
	Omvang (fte)	Omvang (klu)	Aanstelling	Verlof	Totaal
Aanstelling urenomvang	0,8000	1327	13		1340
Verloven	0,0000	0		-14	-14
Betrekkingsomvang	**0,8000**	**1327**	**13**	**-14**	**1326**
Algemene schooltaken		24	0	0	24
Deskundigheidsbevordering		133	0	0	133
Ontwikkeltijd		21	0	0	21
Inzetbare uren		**1149**	**13**	**-14**	**1148**
Saldo vorig jaar		0			0
Boeking van planning naar onderhoud		0	0		0
Beschikbaar voor lessen en taken		**1149**	**13**	**-14**	**1148**
Inzet lessen		500	0		500
Toeslag meerwerk			-18		-18
Inzet taken		935	0		935
Afwezigheid lessen & taken onderhoudsverlof				-14	-14
Saldo		**-286**	**31**	**0**	**-255**

Via deze schermen is een goed overzicht te krijgen van de hoeveelheid meerwerk die collega's draaien en hoeveel uren compensatie er eventueel opgespaard staan.

Voor meer informatie of hulp bij het uitzoeken van deze gegevens zijn wij bij Zermelo altijd bereikbaar via de supportdesk!